

Raadsvoorstel gemeente Coevorden

Datum raadsvergadering	9 november 2021
Versie	1
Agendapunt	
Naam rapporteur	M. Langenburg
Rv.nr.	
Openbaar	Ja
Portefeuillehouder	Dhr. S. Stegen
Onderwerp	Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025
Voorgesteld besluit	<p>1.1. de Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 vast te stellen; 1.2. te beschikken over de algemene- en bestemmingsreserves en voorzieningen; 1.3. te beschikken over de investeringskredieten;</p> <p>2. In te stemmen met de volgende ambities en de daarvoor gevraagde middelen beschikbaar te stellen:</p> <p>2.1. Vitale vakantieparken, € 500.000 in 2022 en € 350.000 in 2023; 2.2. Onderzoek locatie nieuw bedrijventerrein, € 60.000 in 2022; 2.3. Verlenging Dutch TechZone, structureel € 36.000 vanaf 2022; 2.4. Volkshuisvestingsfonds, € 1.325.000 in 2022, in combinatie met een te ontvangen bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds van € 925.000 in 2022; 2.5. Woonvisie, uitvoeringsbudget, € 75.000 in 2022; 2.6. Duurzaamheid, een uitvoeringsbudget van € 200.000 per jaar van 2022 tot en met 2025; 2.7. Veilige schoolomgeving, het plaatsen van palen, jaarlijks € 25.000 in de jaren 2022 tot en met 2024; 2.8. Fietspad Schapendijk, 2.8.1. Voor de aanleg een investeringskrediet van € 565.000 beschikbaar te stellen in 2023: 2.8.2. Met een jaarlijkse kapitaallast vanaf 2024 van € 20.000; 2.9. Toekomstbestendige organisatie, € 1,5 miljoen in 2022, € 1,25 miljoen in 2023, € 1,0 miljoen in 2024, € 750.000 structureel vanaf 2025; 2.10 Arbo aanpassingen, € 63.000 in 2022; 2.11. Diversiteitsplatform, structureel € 10.000 vanaf 2022.</p> <p>3. De ontwikkelingen als volgt van dekking te voorzien:</p> <p>3.1. het positieve saldo van de meerjarenraming 2022-2025; 3.2. Uit de stelpost vrije begrotingsruimte: € 529.000 in 2022, €226.000 in 2023, € 374.000 in 2024; 3.3. Uit de algemene reserve eenmalig een bedrag te onttrekken van € 132.000 in 2022 en € 177.000 in 2023.</p>

Aan de raad,

Inleiding

In het kader van de planning- & controlcyclus bieden wij u de Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 ter vaststelling aan. De basis voor deze Programmabegroting is gelegd in het eerste planning- & controldocument voor 2022: de Kaderbrief 2022.

De begroting is beschikbaar in ons financiële portaal op <https://financien.coevorden.nl/>.

Met de vaststelling van de Programmabegroting 2022 (hierna: 'begroting') door uw raad op 9 november 2021 stemt u in met het beleid en de inzet van middelen voor de jaren 2022 tot en met 2025.

Samenvatting van de financiële begroting

Wij hebben de Programmabegroting 2022 opgebouwd vanuit de Kaderbrief 2022. Het nieuwe financieel meerjarenperspectief is in alle jaren positief. Wij doen u een aantal voorstellen voor ambities. Dat pakket omvat in 2022 circa € 2,8 miljoen. Wij stellen voor deze ambities te dekken uit het begrotingsoverschot van deze nieuwe meerjarenraming en de ruimte op de stelpost vrije begrotingsruimte en de algemene reserve.

Argumenten

1.1 Op grond van de gemeentewet is het verplicht een begroting op te stellen.

In artikel 190 van de Gemeentewet is vastgelegd dat het college jaarlijks een begroting opstelt en aanbiedt aan de gemeenteraad. Met deze begroting bieden wij inzicht in de beleidsinhoudelijke voornemens en vragen wij uw raad om goedkeuring.

Financieel meerjarenperspectief

Het financieel meerjarenperspectief is als volgt opgebouwd:

ACTUALISATIE MEERJARENPERPECTIEF				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2022	2023	2024	2025
Saldo Kaderbrief 2022	713	-1.609	-2.731	-2.165
Mutaties Programmabegroting 2022				
<i>Ontwikkeling inkomsten</i>				
Septembercirculaire	1.230	1.372	1.270	1.414
Rijksmiddelen Jeugd	479	2.138	2.007	1.850
Belastingen, huren en pachten	106	96	151	216
<i>Ontwikkeling uitgaven</i>				
Loon- en prijsontwikkelingen	-85	-85	-85	-85
Autonome ontwikkelingen	-593	-593	-593	-593
Meerjaren investerings programma	317	131	870	974
Overige ontwikkelingen	40	17	27	109
Saldo mutaties	1.495	3.077	3.647	3.885
Nieuw saldo meerjarenraming	2.208	1.468	916	1.720

De belangrijkste verschillen in de actualisatie van bovenstaand perspectief zijn als volgt:

- De verwerking van de septembercirculaire van het gemeentefonds leidt tot hogere inkomsten;
- De incidentele extra middelen voor Jeugd zijn bijna € 500.000 hoger in 2022. Hier hadden wij voorzichtigheidshalve een marge ingebouwd;
- De structurele extra middelen voor Jeugd zijn nog onzeker, maar mogen door de provincie als toezichthouder worden geraamd op 75% van de te verwachten inkomsten;
- Het volume cliënten in de Jeugdzorg is toegenomen ten opzichte van onze prognoses in dit voorjaar. Dit leidt tot autonome ontwikkelingen;
- De investering in De Nieuwe Veste leidt naar verwachting vanaf 2026 tot kapitaallasten in plaats van vanaf 2024;
- De actualisatie van onze investeringen en het vrij laten vallen van een deel van de stelpost leidt tot voordelen in het Meerjaren Investerings Programma.

Begroting structureel en reëel in evenwicht

Om vast te kunnen stellen dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is, is het van belang dat inzicht wordt geboden in het incidentele of structurele karakter van de baten en lasten. Daarom nemen wij altijd een overzicht op van de incidentele baten en lasten. Wij betrekken het resultaat van dit overzicht bij het structurele begrotingssaldo.

Uit de berekening van het structurele saldo van de begroting blijkt dat de begroting meerjarig in evenwicht is: nadat het saldo is gecorrigeerd met de incidentele effecten, blijft het begrotingssaldo in alle jaren ruim positief. Dat wil zeggen dat wij onze structurele verplichtingen ruimschoots kunnen afdekken met structurele inkomsten.

STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenraming	2.208	1.468	916	1.720
Incidentele baten en lasten				
Incidentele baten	-350	-124	-97	-
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	-611	-314	-200	-61
Incidentele lasten	1.592	620	506	-
Incidentele stortingen in de reserves	335	-	-	-
Saldo incidentele baten en lasten	966	182	209	-61
Structureel begrotingssaldo	3.174	1.650	1.125	1.659

Deze tabel is in de Programmabegroting opgenomen onder de tegel 'Financiële begroting', onderdeel 'Structureel evenwicht en vrije begrotingsruimte'.

Financieel gezond

Het structurele begrotingssaldo is meerjarig positief. Daarnaast blijven wij jaarlijks € 2 miljoen toevoegen aan de algemene reserve. Deze toevoeging is in het verleden besloten om de vermogenspositie te versterken. Wij zien dat onze vermogenspositie gezond is. De structurele ruimte van € 2 miljoen per jaar houden wij in stand om ruimte te houden voor investeringen in de toekomst. Wij denken daarbij aan de structurele kapitaallasten van De Nieuwe Veste, met een eerste indicatie van € 1,1 miljoen per jaar, de investeringen in het centrum van Coevorden, de revitalisering van Holwert Midden en de verduurzaming van ons kernbezit. Hierbij betrekken wij natuurlijk ook het saldo op de stelpost vrije begrotingsruimte.

Om onvoorziene tegenvallers op te vangen, hebben wij de beschikking tot een jaarlijkse stelpost onvoorzien. Ook beschikken wij over een stelpost voor vervangingsinvesteringen. Beide posten hebben een structurele omvang van € 100.000. Voor incidentele tegenvallers kunnen wij ook een beroep doen op onze algemene reserve. Met deze middelen hebben wij ruimte om tegenvallers op te vangen.

1.2. Het beschikken over reserves en voorzieningen is een bevoegdheid van de raad.

Wij stellen uw raad voor om over de reserves en voorzieningen te beschikken. Het overzicht van de betreffende toevoegingen en onttrekkingen die wij voorstellen voor de jaren 2022-2025, is opgenomen in de Programmabegroting onder bijlage 3.

Voor 2022 hebben wij de mutaties in de reserves en voorzieningen onderstaand weergegeven. Wij hebben de toevoegingen en onttrekkingen gesplitst naar de structurele en incidentele aard van de mutaties.

ONTTREKKINGEN EN STORTINGEN RESERVES EN VOORZIENINGEN			
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Naam reserve/voorziening	Toevoeging*	Toelichting	Onttrekking Toelichting
Structurele mutaties			
Algemene reserve	2.000	Structurele versterking vermogenspositie	
Plopsaland			20 Jaarlijkse onttrekking
Onderhoud sportcomplex De Swaneburg	110	Groot onderhoud	62 Groot onderhoud en kapitaallasten project Gasloos
Voorziening oud-wethouders	-		42 Pensioenuitkeringen
Totaal structurele mutaties	2.110		124
Incidentele mutaties			
Vastgoed	198	Opvangen schommelingen in onderhoud vastgoed	-
Regio Specifiek Pakket (RSP)	137	Storting bijdrage Bentheimer Eisenbahn, t/m 2022	-
Dutch TechZone	-		11 Skills 4 Future, t/m 2022
Innovaties zorg	-		214 Dekking subsidieregeling € 114.250 t/m 2023 en intergenerationele armoede t/m 2024 € 100.000
Accommodaties in de samenleving	-		100 Subsidies accommodaties
Regiodeal	-		286 Bijdrage Coevorden, t/m 2022
Voorziening riolering	27	Storting saldo inkomsten-uitgaven	-
Totaal incidentele mutaties	362		611
Totaal mutaties	2.472		735

* Toevoegingen exclusief rente

Deze tabel maakt ook onderdeel uit van de begroting en is opgenomen onder de tegel 'Financiële begroting', onderdeel 'Ontwikkeling reserves'.

1.3 Het beschikbaar stellen van investeringskredieten is een bevoegdheid van de raad.

Wij stellen uw raad voor om over investeringskredieten te beschikken. Dit investeringsprogramma betreft reeds geaccordeerde investeringen, een actualisatie van een aantal bestaande investeringen en een reeks nieuwe investeringskredieten. Vorig jaar heeft uw raad de investeringen voor de jaren 2021 tot en met 2024 goedgekeurd.

In onderstaand overzicht treft u de nieuwe investeringskredieten aan. Door middel van dit raadsvoorstel vragen wij uw raad deze kredieten beschikbaar te stellen. De nieuwe investeringskredieten betreffen vervangingen van activa die op grond van de economische levensduur zijn afgeschreven. Bij de vervanging kijken wij onder andere kritisch naar de technische levensduur (is vervanging al noodzakelijk) en het combineren van investeringen.

OVERZICHT VAN NIEUWE INVESTERINGEN	
<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Omschrijving investering	2025
Onderwijshuisvesting	
Nieuwbouw scholen Sleen	2.888
Kindvoorzieningen Sleen	570
Riolering	
Riolering; vervanging pompen en gemalen	300
Vervanging en optimalisatie riolering	1.945
Tractie	
Nieuw: VW Caddy (V-221-PK)	35
Nieuw: Renault Trafic lang wiel dubbel gesloten(V-305-RZ)	45
Nieuw: Mecalac 12 MXT	210
Nieuw: TORO 4010	98
Nieuw: Maai/veegcombinatie Schouten Panda P1806	45
	Totaal nieuwe kredieten 6.136

De kapitaallasten van de kredieten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. Deze tabel maakt ook onderdeel uit van de begroting en is opgenomen onder de tegel 'Bijlagen', bijlage 1 overzicht nieuwe investeringen. Daarin treft u ook de vorig jaar goedgekeurde investeringskredieten aan. Een toelichting op de actualisatie van het Meerjaren Investerings Programma (MIP) maakt onderdeel uit van de tegel 'Financiële begroting'.

Het volume van de stelpost vervangingsinvesteringen is als volgt.

OPBOUW STELPOST VERVANGINGSINVESTERINGEN				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2022	2023	2024	2025
Reguliere vervangingsinvesteringen	-	100	100	100
De Nieuwe Veste	-	-	200	200
	Totaal	-	100	300

Vorig jaar is bij de Programmabegroting 2021 de ruimte gecreëerd om vanaf 2024 een structurele kapitaallast van € 200.000 af te dekken voor toekomstige investeringen in de renovatie of nieuwbouw van De Nieuwe Veste. Het bedrag dat in 2024 en 2025 beschikbaar is, kan ingezet worden voor voorbereidingskosten voor de investering. De kapitaallasten gaan, zoals de planning nu is beoogd en hierboven reeds toegelicht, vanaf 2026 lopen.

2. *De ambities leiden tot inzet van middelen. Dit vraagt om goedkeuring door uw raad.* Evenals vorig jaar hebben wij een extra 'tegel' in de begroting opgenomen waarin wij inzicht bieden in ambities en voorstellen doen voor de inzet van middelen. De financiële effecten van deze ambities hebben wij *niet* in voorliggende begroting verwerkt. Dit betekent dat deze onderwerpen, afhankelijk van de besluitvorming door uw raad, effect hebben op het saldo van de begroting. Deze wijze van verwerking is gelijk aan de wijze waarop wij voorgaande jaren zijn omgegaan met de ambities in de Programmabegrotingen. Wij hebben hiervoor gekozen om een duidelijke scheidslijn aan te brengen tussen bestaand beleid en nieuwe ontwikkelingen. Wij verwachten dat dit het besluitvormingsproces in uw raad ten goede komt.

De omvang van het pakket met ambities is als volgt.

TOTAALOVERZICHT AMBITIES				
<i>Bedragen x 1.000</i>				
	2022	2023	2024	2025
1. Economie, onderwijs en cultuur	596	386	36	36
2. Werk, jeugd en zorg	-	-	-	-
3. Ruimte en leefomgeving	475	-	-	-
4. Openbare ruimte	225	225	245	220
5. Bestuur en organisatie	1.573	1.260	1.010	760
Totaal	2.869	1.871	1.291	1.016

Het structurele effect vanaf 2025 is € 816.000.

3. Het positieve begrotingsresultaat is beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen

Om het pakket met ambities van dekking te voorzien, stellen wij voor om het begrotingsoverschot in te zetten. Dit is het meest voor de hand liggende dekkingsmiddel voor deze nieuwe ambities. Daarnaast stellen wij voor om de stelpost vrije begrotingsruimte in te zetten. Deze is ontoereikend in 2022 en 2023. Daar stellen wij een eenmalige onttrekking uit de algemene reserve voor.

DEKKINGSVOORSTEL AMBITIES				
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
	2022	2023	2024	2025
Omvang pakket ambities	2.869	1.871	1.291	1.016
<i>Dekking</i>				
Saldo meerjarenbegroting	2.208	1.468	916	1.016
Stelpost vrije begrotingsruimte	529	226	375	-
Onttrekking algemene reserve	132	177	-	-
Totaal dekking	2.869	1.871	1.291	1.016

Vrije begrotingsruimte

In 2025 is na de dekking van de nieuwe ambities nog een overschot van € 704.000 in de begroting aanwezig. Wij stellen voor dit overschot toe te voegen aan de stelpost vrije begrotingsruimte. Het verloop van de stelpost vrije begrotingsruimte is na deze mutaties als volgt.

VRIJE BEGROTINGSRUIMTE NA AMBITIES				
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
	2022	2023	2024	2025
Stelpost vrije begrotingsruimte	529	226	1.005	1.005
Ingezet voor ambities	-529	-226	-375	-
Restant	-	-	630	1.005
<i>Begrotingsoverschot</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	2.208	1.468	916	1.720
Ingezet voor ambities 2022-2025	-2.208	-1.468	-916	-1.016
Toevoeging aan stelpost	-	-	-	704
Nieuw saldo stelpost vrije begrotingsruimte	-	-	630	1.709

Verloop algemene reserve

Indien uw raad instemt met de Programmabegroting en de voorgestelde ambities, is het verwachte verloop van de algemene reserve en de ontwikkeling van de solvabiliteit in de komende vier jaren als volgt.

VERLOOP ALGEMENE RESERVE				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2022	2023	2024	2025
Stand begin boekjaar	33.291	35.159	36.982	38.982
Toevoegingen	2.000	2.000	2.000	2.000
Onttrekking voor ambities 2022 en 2023	-132	-177	-	-
Stand eind boekjaar	35.159	36.982	38.982	40.982
Solvabiliteit	34%	36%	39%	41%

Solvabiliteitsratio

Op basis van de geprognosticeerde balans is de verwachting dat de solvabiliteit zich in 2025 zal ontwikkelen naar 41%. In ons financieel beleid hebben wij vastgelegd dat de solvabiliteit zich tussen de 30% en 40% mag bewegen. Wij zijn terughoudend in het anticiperen op de berekende solvabiliteit in 2025, die dan boven de bandbreedte komt. Wij hebben daarvoor meerdere redenen. Naarmate de prognose verder in de toekomst ligt, is deze meer onzeker. Ons eigen vermogen, ons balanstotaal, toekomstige stortingen en onttrekkingen zijn, zeker over vier jaar, minder zeker. Ook is de solvabiliteit berekend op een geprognosticeerde balans. Deze prognose is gebaseerd op de aannames van bijvoorbeeld de ontwikkeling van onze leningenportefeuille.

Naast deze onzekerheden in de ontwikkeling in 2025, willen wij structurele ruimte in de begroting houden voor toekomstige ontwikkelingen. In de tegel 'Ambities' in de begroting noemen wij een aantal ontwikkelingen die grote financiële consequenties kunnen hebben.

Opmerkingen

Verordeningen

Gelijktijdig met het proces en de vaststelling van de begroting zijn eveneens de belastingverordeningen voor het nieuwe jaar samengesteld. De verordeningen worden ter vaststelling aangeboden aan uw raad in uw vergadering op 9 november 2021.

Kosten, baten, dekking

In het totaal van dit advies hebben wij u meegenomen in de opbouw en de totstandkoming van het actuele financieel meerjarenperspectief 2022-2025.

Aanpak/uitvoering

Op donderdag 4 november 2021 vindt de behandeling van de begroting in de gemeenteraad plaats. Op dinsdag 9 november 2021 vindt besluitvorming in uw raad plaats. Ter voorbereiding vindt een technisch vragenuur plaats op 28 oktober 2021. Vervolgens zullen wij de begroting inclusief de besluitvormende documenten (raadsvoorstel en eventuele moties en/of amendementen) naar de toezichthouder, de provincie Drenthe, verzenden. Hiermee voldoen wij aan de deadline van 15 november.

De financiële verwerking van de besluitvorming over de ontwikkelingen, die nog niet zijn vertaald in de Programmabegroting 2022, vindt plaats door middel van een begrotingswijziging. Deze begrotingswijziging bieden wij u aan ter besluitvorming in de gemeenteraad van januari 2022.

Burgemeester en wethouders van Coevorden,

de gemeentesecretaris

de burgemeester

B.M. de Vries

R. Bergsma

No.

De raad van de gemeente Coevorden;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 oktober 2021, bijlagenummer ;

b e s l u i t :

- 1.1. de Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 vast te stellen;
- 1.2. te beschikken over de algemene- en bestemmingsreserves en voorzieningen;
- 1.3. te beschikken over de investeringskredieten;

2. In te stemmen met de volgende ambities en de daarvoor gevraagde middelen beschikbaar te stellen:
 - 2.1. Vitale vakantieparken, € 500.000 in 2022 en € 350.000 in 2023;
 - 2.2. Onderzoek locatie nieuw bedrijventerrein, € 60.000 in 2022;
 - 2.3. Verlenging Dutch TechZone, structureel € 36.000 vanaf 2022;
 - 2.4. Volkshuisvestingsfonds, € 1.325.000 in 2022, in combinatie met een te ontvangen bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds van € 925.000 in 2022;
 - 2.5. Woonvisie, uitvoeringsbudget, € 75.000 in 2022;
 - 2.6. Duurzaamheid, een uitvoeringsbudget van € 200.000 per jaar van 2022 tot en met 2025;
 - 2.7. Veilige schoolomgeving, het plaatsen van palen, jaarlijks € 25.000 in de jaren 2022 tot en met 2024;
 - 2.8. Fietspad Schapendijk,
 - 2.8.1. Voor de aanleg een investeringskrediet van € 565.000 beschikbaar te stellen in 2023;
 - 2.8.2. Met een jaarlijkse kapitaallast vanaf 2024 van € 20.000;
 - 2.9. Toekomstbestendige organisatie, € 1,5 miljoen in 2022, € 1,25 miljoen in 2023, € 1,0 miljoen in 2024, € 750.000 structureel vanaf 2025;
 - 2.10 Arbo aanpassingen, € 63.000 in 2022;
 - 2.11. Diversiteitsplatform, structureel € 10.000 vanaf 2022.

3. De ontwikkelingen als volgt van dekking te voorzien:
 - 3.1. het positieve saldo van de meerjarenraming 2022-2025;
 - 3.2. Uit de stelpost vrije begrotingsruimte: € 529.000 in 2022, €226.000 in 2023, € 374.000 in 2024;
 - 3.3. Uit de algemene reserve eenmalig een bedrag te onttrekken van € 132.000 in 2022 en € 177.000 in 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 9 november 2021

De raad voornoemd,

voorzitter

Griffier

R. Bergsma

T. Kuipers-Meijering